

## Рецензия

за докторската работа на г-жа Вяра Иванова Евтимова на тема:

“Лицензиране на радио- и телевизионните оператори в качеството им на доставчици на линейни медийни услуги в Република България – административноправен режим”

за придобиване на научната и образователна степен „доктор“, професионално направление „право“, 3.6., Административно право и административен процес

СУ “Св. Климент Охридски”, Юридически факултет,  
катедра „Административноправни науки“

С особено желание участвам в журито и в защитата на докторската дисертация на г-жа Вяра Евтимова. Преди години, когато започна нейната докторантura за нас започна една съвместна и, надявам се след успешната защита, ползотворна работа. И на двама ни беше за пръв път. На нея – за пръв път да прави научна разработка с такова голямо значение – докторска работа, на мен – за

пръв път като нов доцент – да ръководя научната дейност на млад колега, който е поел пътя на правната теория. Независимо от всички съпътстващи ни трудности и двамата стигнахме до този момент – публичната защита, която, надявам се, ще приключи успешно.

Докторантката Вяра Евтимова има завидна професионална биография. Тя преминава през различни професионални направления на юридическата професия. Г-жа Евтимова работи като правен сътрудник в адвокатско дружество. След това преминава на работа в държавната администрация и работи в Министерството на правосъдието. По-късно работи в банковия сектор, по-специално в „Юробанк България“ АД и „Търговска банка Виктория“ ЕАД, където натрупва сериозен юридически опит. Сега работи във фармацевтична фирма. Това показва, че независимо от младата си възраст, Вяра Евтимова има добра професионална реализация.

Наред с това г-жа Евтимова отделя внимание и на своята научна дейност. Тя работи по своята докторантура. За моя изненада тя си избра тема на дисертационен труд в направление – радио- и телевизионната регулация, което е далече от нейните непосредствени професионални интереси. В същото време аудиовизуалната среда е предмет на изключително внимание от страна на обществото. Тези два факта, сами по себе си несвързани един с друг, доведоха до сложност

и трудност при разработката на темата. Независимо от това г-жа Евтимова се справи успешно с поставената пред нея задача. Тя представи и няколко статии в периодичните юридически списания и сборници. Всичко това създаде предпоставки, за да стигнем до днешния ден на публична защита.

Докторската работа на г-жа Евтимова е съставена от въведение, три глави, заключение и приложения в обем, който за докторските работи в публичноправната област впечатлява – над 300 страници. В тези страници докторантката успява да представи своите тези за състоянието и перспективите на лицензирането на радио- и телевизионните оператори и по-точно неговите административноправни аспекти, които всъщност са основни и които имат най-голямо значение.

Правилно от логическа и систематическа гледна точка Вяра Евтимова започва с историческия преглед върху различните правни модели за развитие на радио- и телевизионните организации в световен мащаб и е направен исторически преглед на развитието на нормативната уредба на радиото и телевизията в България. Още тук проличава способността на докторантката да представя теоретичната и историческата материя задълбочено, разбирамо и логически подредено.

Изключително прецизно са описани и източниците на правно регулиране на лицензирането на радио- и телевизионните оператори. Описани са всички юридически актове в областта на лицензирането. Отделено е особено внимание на нормативните актове – вътрешни и европейски. Прецизно са описани и анализирани актовете на Конституционния съд на Република България по повод регулацията на медийната среда у нас. Считам, че този анализ е на много високо ниво. Той би могъл да служи като отправна точка при подготовката на лекции по медийно право и за подготовка на студенти. Освен това са представени решения на европейски институции по повод медийната среда в България, които също са анализирани задълбочено и аналитично.

Втората глава на дисертацията е посветена на понятието аудиовизуални медийни услуги – правна същност, необходимост от лицензиране, процедури при лицензирането. Тук също проличава способността на г-жа Евтимова да представя аналитично и целенасочено своите научни тези. Добро впечатление прави разграничението между стопанския и бизнес елемент в работата на медиите и тяхното публичноправно регулиране. Разгледан е и основният въпрос – нуждата от лицензиране произтича от това, че става дума за ограничен технически ресурс от, една страна и заради въздействието на медиите върху обществото, от друга.

Освен това ценно в нейната работа е разглеждането на тези два елемента в регуляторната дейност на държавата – медиите като техническо средство за пренос на информация и като източник на информация, като елемент при формирането на общественото мнение и като фактор за въздействие върху обществото. Тук е отделено внимание на съдържанието на програмите, а също и на тяхното лицензиране. Представените изводи за правното положение на радио- и телевизионните оператори ѝ носят определена отговорност. Особена роля има редакционната отговорност. Изключително добро впечатление прави анализът и разграничението на линейни и нелинейни услуги.

Заслужава добра оценка изводът, че формата и обемът на всяко юридическо регулиране зависят от степента на обществено развитие към момента на въвеждането му и в същото време от обективните дадености и особености в конкретната сфера на обществения живот към този момент. Положително отношение заслужава анализът на докторантката на понятието юридическо регулиране на радио- и телевизионната дейност. Особено важно е да се посочи, че лицензирането е вид предварителен административен контрол върху дейността на операторите. Извън това, общотеоретично значение има и представеното разграничение между правни институти с подобно значение (подобно, защото става дума за държавна

намеса при разпределяне на ограничен ресурс с важно обществено значение) и съдържание – лицензия, концесия. Водещият критерий, както правилно отбелязва докторантката, е общественият интерес и обществената значимост, а също и необходимата степен на държавен контрол, а при необходимост – и на държавен монопол. Освен това е направен и анализ на ЗОАРАКСД от тази гледна точка. Докторатът е съобразен с реалната обстановка в развитието на медиите. Затова се отделя внимание на цифровизацията на медийната дейност.

В характерната за докторантката логическа последователност съдържанието на третата глава е посветено на контрола при лицензирането на радио- и телевизионните оператори. Тук са описани теоретично и с оглед конкретната тема на докторската дисертация двете основни контролни форми – надзор и контрол. Освен това са разгледани и принудителните административни мерки и административните наказания.

Към работата могат да бъдат отправени и критики. На първо място стремежът на докторантката да обхване и опише цялата материя води до излишни подробности и на някои места се губи теоретичният анализ. Така се стига до детайли и се пренебрегват изводите, обобщенията. Прекомерното изброяване на конкретика, преразказването и цитирането на закона утежняват работата и я правят трудна за четене в определени

моменти. При евентуално издаване това трябва да се преодолее.

Независимо от това г-жа Евтимова показва способност за научно-теоретично мислене и възможност за задълбочени анализи и изводи в областта на правото. Г-жа Евтимова с тази дисертация дава доказателства за способността си да изгражда изводи и възможност за работа с правната материя от теоретична гледна точка. Изразявам положителното си отношение към представения труд, ще гласувам положително за даване на образователната и научна стерен „доктор“ по право и призовавам за същото моите колеги от журито.

27.02.2015 г.

проф. д-р Цветан Сивков